

**Силабус навчальної дисципліни
«КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
 Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)
 Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)»
 Рівень вищої освіти: другий (магістерський).
 Курс: II
 Семестр: 3

Факультет	Філології та журналістики
Кафедра	Прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики
Викладач	Січкарь Світлана Анатоліївна, доцент кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики E-mail: s.a.sichkar@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.udpu.edu.ua/course/edit.php?id=4670
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента із фахового переліку
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити / 120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: (16 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (80 год.)
	Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (108 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Відвідування занять. Обов'язкове. Академічна заборгованість ліквідується у встановлені деканатом терміни. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Під час виконання індивідуальних завдань творчого характеру викладачем заохочується креативність студентів під час пошуку та аналізу критичних матеріалів, формування власного погляду на мовознавчі явища.
Що будемо вивчати?	Ознайомлення з теоретичними основами і практичними механізмами створення та експлуатації мовних корпусів. Огляд історії корпусних досліджень від перших паперових конкордансів до сучасності. Аналіз комп'ютерного інструментарію корпусної лінгвістики, програмних засобів й інформаційних ресурсів корпусної лінгвістики, методики роботи з корпусами з метою лінгвістичного аналізу та у практиці навчання іноземній мові.
Чому це треба вивчати?	Дисципліна спрямована на формування у студентів цілісного бачення нового напрямку прикладної лінгвістики – корпусної лінгвістики; визначення об'єкту і предмету дослідження, окреслення головних завдань галузі; визначення місця корпусної лінгвістики у системі мовознавчих дисциплін; окреслення головних напрямів корпусних досліджень у світі й Україні; надання системного викладу дистинктивних характеристик корпусу текстів як лінгвістичного об'єкту, здійснення огляду сучасних корпусів; надання основ корпусних технологій та показу теоретичних й практичних значень корпусів для проведення наукових досліджень в галузі лінгвістики та для навчання і вивчення іноземної мови.
Яких результатів можна досягнути?	Після вивчення курсу будуть знати основні поняття корпусної лінгвістики, основні типи корпусів, поняття розмітки, основні стандарти розмітки, основні наявні корпуси, типи програмних засобів для роботи з корпусами. Студенти навчатимуться правильно користуватися пошуковими засобами (конкордансерами й корпусними менеджерами); здійснювати лінгвістичний пошук і дослідження на базі корпусів; розробляти різні типи завдань для формування лінгвістичної компетенції учнів.

Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність застосовувати основні знання з галузі у практичній діяльності, оперувати науковою та методичною термінологією. Здатність систематизувати професійно-особистісні і психологічні якості фахівця, необхідні для здійснення його професійної діяльності, уміння зосередитися, мобілізувати свій потенціал. Уміння проводити аналітичні дослідження, виявляти закономірності та зв'язки між сучасними процесами розвитку лінгвістичної науки. Уміння ставити й вирішувати проблемні питання й задачі, самостійно визначати способи управління процесами збору інформації на основі одержаних теоретичних знань. Застосовувати знання, одержані під час вивчення базових теоретичних курсів мовознавчих дисциплін у сфері лінгвістики тексту. Уміння ефективно працювати з електронними ресурсами для розв'язання прикладних лінгвістичних завдань у науково-дослідницькій площині. Здатність до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідну термінологію.
Зміст дисципліни	Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства. Корпусні студії: історична перспектива та сучасний стан. Корпус текстів природної мови. Поняття корпусної розмітки. Технологія створення корпусів та комп'ютерні програми для роботи з корпусом. Можливості використання корпусів у лінгвістичних дослідженнях. Принципи формування та основні напрями застосування й розвитку УНЛК. Лінгвістичні засади побудови українського національного лінгвістичного корпусу. Система маркування та морфологічного аналізу українського національного лінгвістичного корпусу. Застосування українського національного лінгвістичного корпусу для розв'язання лінгвістичних проблем.
Обов'язкові завдання	Виконання завдань практичних занять, модульний та підсумковий контроль, ІНДЗ.
Міждисциплінарні зв'язки	«Лінгвістичний аналіз художнього тексту», «Проблемні питання української мови», «Прикладна лінгвістика», «Методологія сучасних лінгвістичних досліджень», «Філософія та методологія літературознавчих досліджень», «Комп'ютерна лінгвістика».
Інформаційне забезпечення (з репозитарію та фонду НБ УДПУ)	1. Корпусна лінгвістика / В.А. Широков, О.В. Бугаков, Т.О. Грязнухіна та ін. – К.: Довіра, 2015. – 471 с. 2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник / В. В. Жуковська – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 142 с. 3. Демська-Кульчицька О. Основи національного корпусу української мови : монографія. – Київ, 2005. – 218 с.
Поточний контроль	Виконання завдань практичних, модульних і контрольних робіт, написання есе.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Січкарь Світлана Анатоліївна